

Årsmøteprotokoll 2024 for Måselv historielag

Referat fra årsmøte onsdag 5. mars 2024 i Blackbox, Istindportalen.

Til stede: 23 personer inklusiv styret.

Årsmøtet åpnet med følgende dagsorden kl 17:35

Sak 1/24 Åpning

Styreleder Jarle Bakke ønsket alle fremmøtte velkommen.

Godkjenning av innkalling - Vedtak: Godkjent

Godkjenning av sakliste - Vedtak: Godkjent

Valg av møteleder, sekretær, tellekorps (2) og 2 til å underskrive protokollen.

Årsmøtet vedtok å ikke velge et tellekorps på 2 personer.

Følgende ble valgt:

Møteleder

Olav Renmælmo

Sekretær/referent

Frank Nygård

Underskrivere 2 stk

Kristen Fosli og Oddlaug Lakseide

Sak 2/24 Årsberetning for 2023

Styreleder Jarle Bakke leste den framlagte årsberetninga. Se vedlegg 1.

Vedtak: Godkjent.

Sak 3/24 Regnskap/økonomi

Kasserer Tone Grande Nilsen gikk gjennom alle postene i Årsrapport 2023 (vedlegg 2 og 3) og leste så revisjonsberetninga som anbefalte regnskapet godkjent (vedlegg 4).

Vedtak: Godkjent.

Sak 4/24 Innkomne saker og forslag

Ingen skriftlige saker og forslag mottatt.

Sak 5/24 Kontingent 2025

Styrets forslag – beholde kontingenten uendret for hovedmedlem på kr 400,00 inklusiv kalender og familiemedlem på kr 200,00.

Vedtak: Godkjent.

Sak 6/24 **Prioriterte oppgaver og aktivitetsplan**

Styreleder Jarle Bakke la fram forslag til «Arbeidsplan 2024», som bygget videre på Arbeidsplan 2023 med gjennomgående prosjekter. Se vedlegg 5. Vedtak: Godkjent.

Sak 7/24 **Valg**

Valgkomiteen ved Siv Garles Sjøland leste valgkomiteens innstilling.

Følgende forandringer ble framlagt:

- Ny styreleder ikke funnet pr.d.d.
- Styremedlemmene Frank Nygård og Mariann Nesvold tar gjenvalg på 2 år.
- Varamedlemmene Kari Kvisle og Terje Andressen tar gjenvalg på 1 år.
- Nytt varamedlem, Siv Garles Sjøland velges for 1 år.
- Revisormedlem Elbjørg Hillestad tar gjenvalg på 2 år.
- Nytt valgkomiteemedlem, Elisabeth Müller velges for 3 år.

Se vedlegg 6.

Vedtak: Godkjent.

Jarle avsluttet årsmøtet med å takke for sine 8 år som leder, som både har vært arbeidskrevende men meget interessant og givende.

Årsmøtet avsluttet kl 18:45

Etter årsmøtet med en påfølgende mat-/kaffepause, formidlet professor Kari Aga Myklebost, UiT om sin forskning på «Krigshistorie som utenrikspolitisk verktøy». Forskinga viste russisk, minnepolitisk offensiv ovenfor Norge i nord, med vekt på aktører, symboler og motiver.

Nestleder Elsa Nymo takket så av styreleder Jarle med ei flaske Bivrost aqavit fra Aurora destilleriet i Lyngen, som takk for vel utført arbeid i og for Måselv historielag. Hun overrakte så et krus med Måselv historielags logo og en blomsterbukett til Olav Renmælmo for sine 5 år i styret. Foredragsholder Kari Aga mottok en grønnpilte pluss boka om Aase Nordmo Løvberg av Elsa.

Frank Nygård
Referent

Kristen Fosli

Oddlaug Lakseide

Vedlegg:

- Årsberetning 2023
- Resultat-regnskap 2023
- Balanse-regnskap 2023
- Revisjonsberetning
- Arbeidsplan 2024
- Valgkomiteens innstilling

Måselv historielag
ÅRSMELDING 2023
Framlagt på årsmøtet 05.mars 2024

Styrets sammensetning

Jarle Bakke, leder

Elsa Nymo, nestleder

Frank Nygård, sekretær

Tone Grande Nilsen, kasserer

Oddlaug Lakseide, styremedlem

Mariann Nesvold, styremedlem

Varamedlemmer

1. Kari Kvisle

2. Olav Renmælmo

3. Terje Andreassen

Revisorer

Eldbjørg Hillestad

Erik Myre

Valgkomite

Siv Garles Sjøland

Marit Fossen

Kato Nyheim

Innledning

Styret har i 2023 avholdt 10 møter og behandlet 43 styresaker. Styret / arbeidsgrupper har i tillegg avviklet 20 arbeidsmøter i tilknytning til lokalkulturelle begivenheter og arrangementer. Arbeidet med årsplanens prioriterte arbeidsmål, Måselvkalenderen, Kulturminnedagene og gjenreisningen av krigsminnesmerket (Russebautaen), har utgjort hoveddelen av saks-/arbeidsmengden. Krigsminnesmerket skal nå gjenreises i Krigshistorisk Landskap i Bardufoss sentrum. Samarbeidet mellom Måselv kommune,

Forsvaret, Kultur- og likestillingsdepartementet og Måselv historielag har i så måte vært vellykket.

Målet å skaffe Måselv historielag eget møtelokale med tilgang til lagerplass/arkiv m.m. har derimot blitt stilt i bero, bl.a. på grunn av lagets svake økonomi. Midt-Troms Museum har stilt sine møtelokaler og utstyr gratis til disposisjon. Stor takk til museets ansatte som stiller opp.

Administrering og koordinering av årsplanens igangsatte prosjekter har vært fordelt slik:

Måselvkalenderen	Prosjekt Undervisningsmaterieil 2. verdenskrig	Informasjonstavle ved Høgskarhus. Sovjetfangenes fangeleir i Dividalen
Mariann Nesvold Olav Renmælmo Terje Andreassen Rønning Tollefsen Aud Brustad	Oddlaug Lakseide Frank Nygård Gerd Borgen Odd Inge Larsen Jarle Bakke	Frank Nygård Oddlaug Lakseide Gerd Borgen Olav Renmælmo Jarle Bakke

Medlemstall

Den 31. desember 2023 hadde 75 medlemmer betalt sin årskontingent. Medlemstallet har i 2023 vært stabilt. 9 nye medlemmer er kommet til, og like mange har unnlatt å fornye sitt medlemskap. Utmelding skal ifølge vedtektene skje skriftlig, men skriftlighet har hittil ikke blitt praktisert. Informasjon, kunngjøringer m.m. til lagets medlemmer formidles gjennom StyreWeb og blir sendt alle. Spørsmålet om skriftlig utmelding skal praktiseres, står åpent.

Måselvkalenderen 2024

Kalendergruppa for 2024 - kalenderen har bestått av Olav Renmælmo, Aud Brustad, Terje Andreassen, Rønning Tollefsen og Mariann Nesvold. Gruppa har hatt 7 møter. Som tema ble **skogen** valgt, med alt den gir oss av nytte og glede. Kalenderen har et lokalhistorisk innhold, som gir lokal identitet, og som også knytter bånd til måselvinger over det ganske land.

Vidkunn Haugli og Per Pippin Aspaas har også bidratt med tekst til kalenderen. Det ble trykt 600 kalendere hos abcGrafisk A/S, Bardufoss. Pris kr: 40250,00. 27 måselvbedrifter forhåndskjøpte 200 kalendere. Nye Troms hadde en reportasje om kalenderens utforming og innhold.

Kalenderen har vært solgt hos: Gullgruva, Olsborg, Husfliden, Bardufoss, Joker Rundhaug og Holt. Det ble ellers solgt kalendere på Olsborg og Bardufoss. Alle hovedmedlemmer har fått en kalender hver. Mange faste, utenbygds kjøpere har fått kalenderen tilsendt.

Prosjekt: Undervisningsmaterieill – «2. verdenskrig - Fangeleirene i Målselv»

Prosjektgruppa har hatt 14 arbeidsmøter. Ett møte var lagt til Troms Forsvarsmuseum.

Arbeidet med å registrere historie og GPS-merke tufter etter krigsfangene innerst i Brorstadbekkdalen, er påbegynt. I mai intervjuet gruppa tidsvitnet Johan Olsborg, og befarte området hvor Lager Olga holdt til. GPS-merking gjenstår.

Arbeidet med å søke etter passende bilder, illustrasjoner og å skrive bildetekster har tatt tid. Forsvarsmuseet, Simon Bjørklund og Per Einar Lindquister, som eier bilder etter tyske *Fotostelle* på Moen, har bidratt med tidsriktige foto. I samarbeid med webredaktør Odd Inge Larsen, vil materialet bli oversendt Narviksenteret for korrektur våren 2024. Neste mål er å presentere undervisningsopplegget for Bardufoss ungdomsskole. Hittil er det kun medlemmene i prosjektgruppa, og lærer Angela Power ved Bardufoss ungdomsskole som har tilgang.

Prosjekt: Lokalhistorie i skolesekken

Midler fra Landslaget for historielag, kr 20 000, tildelt i 2020, til ny oppsetting av *Historisk speil – fangene i Målselv* i *Den kulturelle skolesekken* står fortsatt ubrukt. Pr. nå kan ikke prosjektets teaterfaglige ressursperson påta seg produksjon av ny forestilling. Midlene skal benyttes til formidling av lokal historie om krigsfangeleirene og krigsfangene til ungdommer i Målselv. Prosjektet er initiert i samarbeid med Målselv kommune og Midt-Troms museum.

Temakvelder/kurs m.m.

Historielaget har avviklet en temakveld og arrangert et kurs i slektsforskning løpet av året. Frode Bygdnes sitt foredrag, 3. mars, «Håløyger og samer i sagaen», problematiserte Hålogalands (Nord-Norges) rolle i samlingsprosess slik landsdelens betydning framstilles i den nasjonale fortellingen. Foredraget var ledd i Troms historielags forberedelse til landsdelens 1000-årsmarkering i 2030.

I forbindelse med kulturminnedagene 2023, fokuserte slektsforsker Marit Haakenstad bakgrunnen for «dølenes» flytting til Målselv. Hennes slektsforsningskurs var knyttet til kulturminnedagene i samarbeidet mellom Slekt og Data, Tromsø og Målselv Historielag.

Målselv Historielag, sammen med Fysak Målselv og Midt-Troms Friluftsråd, planla og gjennomførte kulturvandring 1. juli til Alapmosætra. Plantekyndig botaniker orienterte om setras viltvoksende planter i kulturlandskap, mens grunneier fortalte om tidligere seterdrift og restaurering av seterhusene. Frank Nygård ledet turen. Et tjuetalls frammøtte ga god tilbakemelding.

Kulturminnedagene 2023, 15.-16. september.

Temaet for Kulturminnedagene 2023 var *Levende kulturarv*. Temaet fokuserer hvordan fortidige levekår og levemåter overføres og gjenspeiles i samtidens virksomhet, og hvordan denne arven formidles til dagens, og framtidige generasjoner.

Kulturminnedagene ble formidlet ved et samarbeid mellom Målselv Historielag som hovedansvarlig, og med Slekt og Data Tromsø, som samarbeidspartner. Slekt og Data, Tromsø hadde tidligere tatt kontakt med Målselv Historielag i anledning deres planlagte besøk til de eldste rydningsplasser i dalen. Løsningen ble en felles markering av kulturminnedagene, der kunnskap om håndverk, husflid, mattradisjoner, musikk, dans m.m., ble formidlet gjennom en felles reise gjennom dalen til de eldste nyrydningsplassene. En veiledende guide med tekst og bilder ble utarbeidd. Sammen med Vidkunn Hauglis fortellerkunst, ble kulturminnedagenes målsetting levendegjort. Et femtitalls påmeldte ble med på bussreisen fra Øvre Rossvoll via Fagerlidal, Brandskognes, Løvhaugen i Mellombygd, Holmen i Øverbygd og til Kongsvoldtunet ved Rostavatnet. Her ble turen avsluttet med storslagen mottakelse, omvisning og bespisning.

Søndag 16. september holdt slektsforsker Marit Haakenstad sitt kurs. Hun fokuserte spesielt bakgrunnen for dølenes utflytting fra bygdene sørpå til Målselv. Hennes foredrag, «Fattigfolks Amerika - innvandringen til Indre Troms» beskrev nybyggernes levekår og motiv for nytt liv og bosetting, mens kurset i slektsforskning "Kilder til slektsforbindelser mellom Østerdalen og Indre Troms", omhandlet praktiske anvisninger og metodiske opplegg i slektsforskningen.

Representasjoner

Laget har vært representert lokalt, regionalt og sentralt.

7.-8. oktober : Troms historielags jubileumsseminar -25 år. Kunnskapsparken Finnsnes Tittel: Folk på flyttefot, et seminar om migrasjon med et troms-

perspektiv. Kari Kvisle og Oddlaug Lakseide fra styret møtte sammen med medlemmene Gerd Borgen og Stein Robin Thorsteinsen.

24.-25. mars. Troms historielags årsmøte 2023 i Foldvik, Gratangen. Oddlaug Lakseide og Kari Kvisle møtte.

5.-7. mai LLH's landsmøte, Tønsberg. Oddlaug Lakseide valgt fra Troms historielag.

Vidkunn Haugli og Olav Renmælmo har representert Målselv historielag i kommunens samarbeidsgruppe *Kompetanse for kulturminner*.

Jarle Bakke ble valgt som vararepresentant til LLH s sentralstyre for perioden 2023-2025

Elsa Nymo har representert laget i prosjektgruppa for markering av Aase Nordmo Løvbergs 100-årsdag.

Elsa Nymo og Oddlaug Lakseide representert laget i Målselv kommunes bygdebokkomite.

Økonomi

Historielagets økonomi bygger hovedsakelig på styrets frivillige innsats, medlemskontingent, prosjektmidler, momskompensasjon og inntekter fra bok- og kalendersalg. Medlemskontingent utgjorde i 2023 kr 27.400, -. I momskompensasjon mottok laget kr 8.470, -. Grasrotandel fra Norsk Tipping var på kr 2.672, -. Kulturminnedagen ga oss en utgift på kr 10.563,- Overskudd for den siste kalenderen er foreløpig på kr 2.080,-. Overskuddet vil øke etter som det kommer flere innbetalinger i 2024.

Regnskapet viser at Målselv Historielag for 2023 fikk et overskudd på kr 17.431,-

Bankkontoen viser pr. 31.12.2023, kr 353.771,32, av dette er kr 42.788,45 bunnet opp mot «Bardufossfangenes minnefond» i forbindelse med flytting til Krigshistorisk Landskap, samt kr 20.000,00 til «Den kulturelle skolesekken».

Oppsummering/vurdering året 2023

Arbeidsplanens prioriterte oppgaver for 2023 var todelt. (1): Gjennomgående utviklingsprosjekter, og (2): Tiltak som avsluttes innen arbeidsåret.

Framdrifta i arbeidet med årsplanens målsettinger har variert, avhengig vilkår knyttet eksterne samarbeidspartnere, mens oppgaver internt har blitt gjennomført som planlagt. Det gjelder først og fremst Målselvkalenderen, kulturminnedagene og arbeidet knyttet til prosjektet Undervisningsmaterieill – «2. verdenskrig - Fangeleirene i Målselv»

Samarbeidet mellom Forsvaret/ Målselv kommune/ Målselv historielag om varslingsrutiner knytte byggetillatelser/ anleggsdrift og vern, har ikke gitt

resultater. Derimot har gjenreisningen av krigsminnesmerket (Russebautaen) i Krigshistorisk Landskap på Bardufoss endelig lyktes. Samarbeidet mellom Målselv kommune, Forsvaret, Kultur- og likestillingsdepartement og Målselv historielag har vært vellykket.

Samarbeidet med Statskog om Informasjonstavle som markering av krigsfangeleiren ved Høgskarhus, har stått i bero dette året i påvente av Statskogs reguleringsplan for området.

Historielaget har ikke lyktes i å skaffe seg fast husrom/møtelokale. Utstyr, arkivmateriale og lagringsplass, som må oppbevares privat, avhengig den enkelte styremedlem og «frivillige» medlem. Situasjonen er uholdbar.

Sluttord

Historielagets styre takker sine medlemmer, lag og foreninger for deres støtte i arbeidet med å formidle lokalhistorisk kunnskap om folks livsvilkår gjennom tidene.

Historie er identitetsskapende. Målselvsamfunnet eksponeres i økende grad gjennom påvirkning som aktualiserer lokalhistorisk kunnskap, alt fra slektshistorie til naturvern. Blant de mange aktiviteter som vedtektene fremhever, skal laget støtte arbeidet med bidrag både til bygdebok og årbok, herunder bidra med stoff til Jul i Bardu og Målselv.

Behovet for å bevare og fremme interessen for lokalhistorie, slektshistorie og kulturvern vokser seg stadig sterkere. Å møte denne utviklingen blir i framtiden en utfordring, ikke kun for historielaget, men for hele målselvsamfunnet.

Bardufoss den 28. februar 2024

Styret for Målselv Historielag:

Jarle Bakke, Elsa Nymo, Oddlaug Lakseide, Tone Grande Nilsen, Mariann Nesvold, Frank Nygård

Måselv historielag

Arbeidsplan 2024. Prioriterte arbeidsoppgaver

Aktivitet/oppgaver	Oppstart	Ansvarlig
Informasjonstavle Høgskaus krigsfangeleir.	Pågående	Styret
Minnebauta over sovjetiske krigsfanger på Bardufoss. Plassering i krigshistorisk landskap.	Vår/høst 2024	Styret
Informasjonstavle over sovjetiske krigsfanger på Bardufoss. Plassering Bardufoss videregående skole.	Pågående	Prosjektledelse
Kulturminnesamarbeid Forsvaret/ Måselv kommune/Måselv historielag Varslingsrutiner.	Pågående	Styret
Måselvkalender 2025	Vår, sommer, høst	Kalendergruppe
Kulturminnedagene 2024	Høst	Styret
Kontor/møtelokaler	Pågående	Styret